

IST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
LATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFL

GODINA VIII. BROJ 46.
Šibenik, 14. studenoga 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Mučenik vjere

Ima i ljepših krajeva nego što naši, ali nijedan nam nije tako naš, nijedan nam nije tako prirodno kao ovaj naš, u kojem o nikli i obikli. Ima i majki je su bogatije, uglednije i pristatije od naše starice majke, ali mi našu oronulu staricu ne bismo nijednom ni pomislili za sve ostale majke na jetu.

Tako je eto, zapisano i urezano u naravi ljudskoj. Dobro je to i jeno. Neprisporodivo bolje i pše od zakona koje smrtnici naše na papir ili urezaše u kamen.

Pa ipak katkada ne slušamo glas naravi. To se, na primjer, događa kada više štujemo duhovne juke tuđih naroda negoli svoje.

I hrvatski narod, iako je ma, ima svojih junaka duha. A du te spadaju i oni koji iznijehše tpuvu pobjedu u borbi sa žlimhom, sa svijetom i sa svojim timom, te se, lakokrili kao ševe, više u presveto Božje naručje, i mi nazivamo Božjim ugodnicima, ženicama i svecima.

Čast i poštovanje svim svecima, ali smo po naravnom zakonu žni iskazivati posebnu čast i vanje onima koje je odnjihala naša hrvatska kolijevka. A to je blaženi Nikola Tavelić, Šibenin.

Blaženi Nikola se dosad javno vao samo u šibenskoj biskupiji ove godine će ga, prvi puta, na današnji dan, slaviti sve oličke biskupije u našoj državi. Pred nekih 400 godina se u du Šibeniku rodilo dijete iz oelji Tavelić, kojemu na krstu ljenuše ime Nikola, a njegova a još i danas govore, i njegove još i danas svijetle sjajem anoskih krila.

Dalmacija, Bosna i Palestina to su tri pokrajine po kojima je upala njegova apostolska noga i kojima je odzvanjao njegov gornji misionarski glas. I kako je bio za Krista, tako je za Njega i ro. I to upravo u gradu Kristovog mučeništva u Jeruzalemu.

Ovoga ljeta su hrvatski katopodigli u Jeruzalemu lijepi ujetnički oltar na čast blaženoga kole. I otada posebni odbor u grebu nastoji da sjaj s blaženih aureole dopre do najzabitnije še župice.

Naš blaženik se nije odlikovao mo u jednoj kreposti; mnogi agulji se blistaju u njegovoj sve-

Jer je javni život bez Boga

Hoćemo Boga!

Na blagdan Krista Kralja pogledali smo oko sebe, i jedno nam je palo u oko. I to jedno je ključ kojim otvaramo i zatvaramo rješenje svakoga pitanja.

Božjega duha, Kristova duha, duha evanđelja nema. A moralo bi ga biti, jer s tim stojimo i padamo, živimo ili umiremo.

Javni život briše i spomen na vrhovnoga početnika i uzdržavatelja života. Bog i sve što je u vezi s Njim stavlja se u zapise, kao nešto što je bilo pa prošlo, što je izvršilo svoju ulogu, a za život današnjice kao da je bez ikoga značaja.

Svi slojevi ljudske zajednice, od vrha do dna, odriču se Boga. Težak im je Njegov jaram, jaram Njegovoga zakona i jaram Njegovih istine i pravde, dobrote i ljubavi. To se tako ne motivira u dnevnom životu, ali na dnu svega je ovo: ljudi poznaju samo zakone tijela, a tijelu puštaju potpunu slobodu, dok toj slobodi Bog stavlja ograde moralnoga zakona.

Bog se uklonio sa zemlje. Ljudi ga ne će. A On poštuje slobodu koju im je dao, pa im se ne nameće silom kako bismo to mi očekivali. Prezreli su Njega i na vrh su postavili sebe.

Ni kraljevi Ga ne će; i kad proglašuju zakon za podanike svoje, daju ga u svoje ime. Ni o Bogu ni o Njegovu zakonu se ne govori. I ne gleda se da li je novi državni zakon u opreci s onim što ga je dao Onaj sa Siona, a popunio Onaj Učitelj i Radnik iz Nazareta.

Upravnici zemlje Ga ne će, jer je On začetnik pravde, a oni su nosioci nepravde. On Učitelj i Bog, Krist Gospodin je došao da služi ljudima, i poučio sve nas kako je uzvišen poziv biti na vrhu, a služiti podanicima. Zemeljskim poglavcima to nikako ne može biti jasno. Oni su sve, a podanici su roblje. Ne će Ga — Njega — Boga, jer se to kosi s Njegovim zakonom vesele vijesti.

Kapitalisti-izrabljivači Ga ne će, jer u evanđelju nigdje ne piše da je dozvoljeno krasti i otimati, derati i

varati, a oni bi išli samo za onim koji to propovijeda i odobrava. Božji zakon ne samo da to ne odobrava, nego se grozi svim tim grobarima općega dobra čovjekova.

Ni mladi ni stariji gradski svijet ga ne će s više razloga, ali najviše radi jednoga — a to jedno jest: šesta tačka na kamenim pločama. Bog naravi ljudskoj postavlja neke granice. A ljudima se to čini preteško, zato se odriču Onoga koji je na putu njihovoj slobodi — slobodi tijela koje ima svoje zakone.

Gradanima se čini da se bez Boga mogu proći, pače i puno lakše bez Njega nego s Njim. Bogu su bili ostavili samo selo. — Ali, gradski čovjek koji put mora po poslu ili službi i na selo, i naravno, visoko drži barjak svoje gradske prakse — da u ničemu ne računa s Bogom.

Ovo, uz ostalo, stvorilo je i u selima našim postepeno ali sigurno otpad od Boga, najprije kod pojedinaca, a što kasnije sve to jače je zauzimalo sve veći mah kod pretežne većine sela.

I sela naša se odriču Boga. Ni kuća ni ulica više ne računa s Njim.

Grad i selo, stanovnici sela i gradski prekidaju s Bogom. Čini li se to svjesno ili nesvjesno, to zasad puštamo po strani. Činjenica jest: javni život ne računa s Bogom, on je s Bogom posve obračunao i ne polaže više pred Njim ispit u pothvatu bilo koje naravi.

Mi smo se odrekli Boga. Mi smo Ga potjerali, a On se povukao. Potjerali smo Njega, a na Njegovu mjesto postavili smo čovjeka. Mislili smo da smo s tim činom nadmašili sami sebe, a u stvari mi smo se srozali, i duboko odletjeli niz kosinu.

Mi na prvi mah mislimo da su ratovi koji gutaju hiljade ljudskih života — krvava obračunavanja za obranu narodnih prava, a u stvari su to utakmice gospodara velikoga novca za svjetska tržišta. To je tako vješto namješteno i na javu bačeno sa posve drugim licem, da običan čovjek i uz dobru volju ne može prodrjeti do za-

kulisnih makinacija krvopija ljudske zajednice.

Duha Božjega nema, ni najmanju dozu ga nema kod onih koji su zarinuli svoje glave u korita zemaljskoga dobra i tjelesnog uživanja i izživljavanja.

Bog se uklonio, i jer poštuje našu slobodu, nije se htio odupirati kada smo ga tjerali. Boga, Božjega duha nema. To je bilansa na ovogodišnji kraljevski dan Kristov.

A jer bez duha Njegovoga ništa nema, i jer će bez Njega ljudska pozornica biti samo vječna klaonica i grčevito otimanje i natezanje po načelu — u koga sila i novac, u toga pravo i pobjeda — mi, ljudi najnesretnijega vremena, Boga moramo pozvati, neka nam se vrati, jer inače propadosmo.

Hoćemo Boga! — to je naš poklik na Kristov kraljevski dan. Hoćemo Boga svugdje i na svakom mjestu!

Junior

Socijalno zrnje

MEĐUNARODNI BEZBOŽNIČKI KONGRES

8. travnja 1938. održat će se u Londonu međunarodni bezbožnički kongres. U slučaju, da bi engleska vlada smetala, kongres će se preseliti u Holandiju, Belgiju ili Čehoslovačku. Putne troškove siromašnih inozemnih delegata plaća ruski savez, koji će još uz to dati svotu od 150 hiljada rubalja za pokriće kongresnih troškova. Zaslужnim udruženjima iz inozemstva će ruski bezbožnici pokloniti barjak. Po dosadašnjim vijestima tom čašću će biti počašćeni Španija i Meksiko.

OSVETA ĆE BITI STRASNA

U 44. broju smo pisali o utiscima američkoga novinara Pattersona s putovanja po Rusiji koje je donio newyorški list „Herold“. Te svoje utiske on završava ovako:

„Strašne su prilike pod kojima živi siromašni ruski narod, ali kad bude taj narod krojio pravdu i osvjećivao se svojim krvnicima i tlačiteljima, tada će Rusija opet plivati u krvi, jer će osveta naroda biti strašna!“

NAGRADE BEZBOŽNIČKOJ OMLADINI

Omladinske skupine moskovskog odsjeka su zaključile da će sve inozemne mladoljetnike u starosti od 7—

tačkoj kruni. Ali najznačajnija mu je krepost, najblistaviji dragulj: silna i neugasiva ljubav prema svetoj Kristovoj vjeri. — Ona ga je poslala u franjevački samostan, u Bribir; ona ga je pratila po Bosni, kad je u dušama rušio bogumilske kumire; ona je bila s njim dok je, u Jeruzalemu, mučenički umirao na ognjenoj lomači.

A što nama danas treba nego jake i žive vjere? — Vjere, vjere nam treba! Vjere u Boga, vjere u Crkvu, vjere u nadzemaljske, duhovne vrednote! — Nećemo reći: samo vjere, i drugo ništa. Ali kad bi bilo vjere, sve bi ostalo nužno

iz nje slijedilo.

Slijepci ne vide sunčev sjaj. Ni današnji ljudi ne vide bogatstva koje rada živa vjera. Zato ne samo što je ne prihvaćaju već je, naprotiv, napadaju, kao što su je napadali, za vrijeme blaženoga Nikole, krivovjerci bogumiški!

Čini nam se da su ustali mnogi strašniji neprijatelji kršćanstva nego što su nekoć bili bogumili i muslimani, koje je, u Bosni i Palestini, obraćao blaženi Nikola Tavelić. Ustaju stopostotni bezbošci i zasljepljuju svijet bajanjem o socijalnoj pravdi i jednakosti. Kao da može biti pravde bez Boga! Kao

da ima gdje jednakosti osim u Bogu!

Radi svega toga, i bez obzira na druge razloge, moramo oživjeti duboki kult prema našem zemljaku i jerusalemskom mučeniku sve-te katoličke vjere.

Tijeelo blaženoga Nikole je davno upepeljeno na lomači, ali vjera, radi koje je on umro, još je živa i sve se više širi. A s vjerom živi i njegov duh, koji će se danas uvelike obradovati, jer vidi da njegovi zemljaci, štujući njega, štuju ujedno i vjeru za koju je on živio, patio i umro.

Ig.

15 godina, koji će u pismu moskovskoj bezbožničkoj omladini opisati položaj bezboštva u svojoj domovini, obdariti slikama Staljina, Molotova, Voršilova, Lenjina ili pak sa slikama iz Moskve, Lenjingrada te protuvjerskim slikama. Auktori najboljih pisama će moći doći za nekoliko sedmica u Moskvu na troškove bezbožnika.

GODINA „ODLUČNE IGRE“ — 1938.

Iz Moskve se doznaje, da je glavni odbor sovjetskih bezbožničkih udruženja zaključio proglašiti godinu 1938. godinom „odlučne igre“. Cilj komunističke propagande mora biti: predobiti najmanje milijun novih pristaša i zatvoriti barem 1500 crkava. Kroz tri mjeseca moraju sva bezbožnička udruženja poslati u Moskvu nacrt, kako će to djelo ostvariti u svom području rada.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 14. XI.: *Dvaidesetišesta nedjelja po Duhovima.* — Bl. Nikola Tavelić. Rodio se u Šibeniku početkom 14. v. Pripadao je Redu sv. Franje i živio u samostanu sv. Franje u Bribiru. Propovijedao je sv. vjeru po Bosni i borio se protiv krivovjernih bogumila. Umro je mučeničkom smrću u Jeruzalemu g. 1391. Ove godine prilikom hrvatskog hodočašća u sv. Zemlju bio je posvećen oltar u čast bl. Nikole. Oltar je podignut doprinosima cijeloga hrvatskog naroda. Ove godine posebnom dozvolom sv. Stolice blagdan bl. Nikole Tavelića biće proslavljen u cijeloj našoj državi. Na osobiti način proslaviće grad Šibenik blagdan svoga građanina bl. Nikole.

Ponedjeljak, 15. XI.: Sv. *Albert Veliki*. Bio je učitelj i suvremenik sv. Tome Akvinskoga. Sjao je i svijetlio svojom učenosti, pobožnosti i revnošću u obdržavanju Božjega zakona. Toga radi i povijest mu je dala lijep i laskavi naziv „Veliki“.

Utorak, 16. XI.: Sv. *Edmond*, nadbiskup. Rodom bijaše Englez. Nauke svršio je u Parizu. Kasnije stupio je u svećenički stalež. Bio je neko vrijeme i profesor na glasovitom sveučilištu u Oxfordu. G. 1234. postao je nadbiskup. Umro je kao prognanik, jer nije mogao trpjeti razne neurednosti u domovini.

Srijeda, 17. XI.: Sv. *Grig Čuđotvorac*. Rodio se početkom 3. v. u Novoj Cezareji. S kršćanskom ga je upoznao i usavršio u kršć. nauku glasoviti bogoslov Origen. Neko vrijeme proživio je u pustinji. Kasnije postao svećenik i biskup u rodnom mjestu. Kad je došao kao biskup u svoj rodni grad, našao je 17 kršćana, a na dan smrti ostavio je neobraćenih tek 17 pogana. Drugim riječima sav grad obratio je Bogu svome.

Četvrtak, 18. XI.: Sv. *Odo*, opat. Rodio se g. 879. u Francuskoj. Bio je izgled kreposti i pokore. Umro je 18. XI. 942.

Petak, 19. XI.: Sv. *Elizabeta*, udovica. Rodila se g. 1207. Bila je kćerka Andrije II., kralja madarskoga i hrvatskoga. Svoje veliko srce prema siromasima otkrila je g. 1226., kad je nemila glad bila zavladała cijelom Njemačkom. Najdraže usponene, naj-

skuplje dragocjenosti prodala je i sagradila jedno zaklonište za muškarce, a drugo za ženske. G. 1227. ostade udovica i sva se Bogu posveti kao franjevačka tneoretkinja. Umrla je g. 1231.

Subota, 20. XI.: Sv. *Feliks Valois*. Rodio se g. 1127. Zajedno sa sv. Ivanom Malskim utemeljio je Red za oslobođenje robova iz turskih ruku.

Nedjelja XXV. po Duhovima

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Solunjanima (I, 1, 2-10). — Braćo! Zahvaljujemo Bogu vazda za sve vas spominjući vas u molitvama svojim bez prestanka, sjećajući se djela vjere vaše i truda i ljubavi i ustrpljiva ufanja u Gospodina našega Isusa Krista pred Bogom i Ocem našim. Znamo, braćo od Boga ljubljena, da ste vi izabrani, jer Evanđelje naše nije došlo k vama samo u riječi, nego i u silu i u Duhu Svetomu i u punoći velikoj, kao što znate kakvi smo bili među vama poradi vas. I vi se ugledaste na nas i na Gospodina primivši riječ u velikoj nevolji s radošću Duha Svetoga, tako da postao izgled svima vjernicima u Macedoniji i Ahaji. Jer se od vas razglasi riječ Gospodnja ne samo u Macedoniji i u Ahaji, nego i u svako mjesto dopre vaša vjera u Boga, tako da nama ne treba ništa govoriti. Jer oni sami navještaju o nama, kako dodosmo k vama i kako se od kumira obratiste k Bogu, da služite Bogu živomu i istinitomu i da čekate Sina Njegovog s nebesa (kojega uskrnu od mrtvih), Isusa, koji nas izbavi od budućega gnjeva.

Šljedi sv. *Evanđelje po Mateju (13, 31-35).* — U ono vrijeme reče Isus mnoštvu ovu priču: Kraljevstvo je nebesko slično zrnu gorušice, koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj. Ono je, istina, najmanje od svih sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća i bude s labro, tako da ptice nebeske dolaze i stanuju na granama njegovim. I drugu im priču kazao: Kraljevstvo je nebesko slično kvascu, koji uzme žena i pomiješa u tri mjere brašna, dok sve ne uskisne. Sve ovo govoraše Isus mnoštvu u pričama, i bez priča ne govoraše im, da se ispuni što je kazao prorok: otvorit će u pričama usta svoja, kazat će sakriveno od postanka svijeta.

Duhovni rast

Dokora ćemo stupiti na prag nove crkvene godine. Još samo jedna nedjelja i dolazi Došašće, kad ćemo opet, kao što i prvašnjih godina, čeznutljivo gledati prema Betlehemu očekujući blagdan velikoga Rodenja.

Ova predzadnja nedjelja crkvene godine postavlja nam ozbiljno pitanje: Koliko ste kroz ovu crkvenu godinu, koja je već pri kraju, napredovali u duhovnom životu? Koliko ste živjeli s Crkvom, koliko ste rasli s Kristom i u Kristu?

Nigdje ne nalazimo to pitanje tako izričito postavljeno, ali ćemo ga, pod drugim riječima, naći u Evanđelju, koje nam govori o gorušičnom zrnu i o kvascu.

Zrno gorušice i kvasac — lijepe su slike Kristove Crkve. U početku malena kao gorušično zrno, sa samih dvanaest apostola, raste i razvija se do golemoga stabla kojega se grane rasprostiru po čitavom svijetu. I pod

njegovom krošnjom danas nalaze hladu i odmora stotine milijuna umornih putnika.

A Crkva je otajstveno tijelo koje mu i mi pripadamo kao udovi. Crkva je jača, što smo mi jači, i svetija što smo mi svetiji. — Rastem li ja s njome? Razvijam li se kao kvasac u tijestu? Ili, moguće, ostajem uvijek u istome stanju, a, ne daj Bože, i opadam?

Lijepa je ovo prilika za godišnji obračun, za ispit savjesti koja, ako je još živa u nama, ne smije šutjeti, već nas mora hvaliti ili koriti.

Apostol hvali Solunjane radi njihove žive vjere, koja nije posvetila samo njihov nego je bila „izgled svima vjernicima“ u okolnim pokrajinama. Kako je to moralo utješno na njih djelovati! — A što bi Apostol nama poručio, kad bi danas nama pisao slično pismo? O našoj vjeri, o našem duhovnom rastu, o našem izgledu?

Prisustvujući današnjoj Misi, čujemo, budemo li pažljivi, u svojoj nutrinu sve te glasove. — Odgovorimo na njih, ali u poniznosti i potpuno iskreno!

I blaženi Nikola Tavelić, jeruzalemski mučenik, kojega danas slavimo, ne bi se nikad bio dovino svetačke slave, da nije pravilno razumio priču o gorušičnom zrnu i primijenio je na sebe kao na živi od otajstvenoga tijela Crkve. I mi ćemo se najbolje odužiti njegovoj uspomeni ako se, poput njega, odlučimo na duhovni rast s Crkvom.

Liturg

Hrana duše

„KOMUNIZAM I KRŠĆANI“. Pod ovim je naslovom izašla prva knjiga nove biblioteke „Istina i život“ koju je osnovao pok. dr. Avelin Čepulić. Razmotriti komunizam izvan svake stranačke polemike, prosuditi ga objektivno i u odnosu sa kršćanstvom, to je svrha suradnika u ovom kolektivnom djelu. Francuska kritika je oduševljeno primila ovu knjigu i priznala piscima visoku moralnu i intelektualnu kompetenciju. Od sada nije više moguće baviti se ovim problemom, a da se ne poznaje skup ovih dokumenata, koje je napisalo šest ponajvećih francuskih imena, među njima i slavni *Nikolaj Berdjajev*. Pošto je *Francois Mauriac* postavio pitanje komunizma i kršćanstva u najozbiljnijim izrazima, *C. Ducatillon* donosi o tom problemu solidnu dokumentaciju. *Aleksandar Marc* analizira rezultate vjerske borbe u Rusiji. *N. Berdjajev* suprotstavlja kršćanski personalizam marksističkom antipersonalizmu. *Denis de Rougemont* sa protestantskoga gledišta kategorički osuđuje komunizam. Na koncu *Daniel-Rops*, koji je napisao i originalni predgovor hrvatskom izdanju, analizira suvremeno stanje kršćanstva u borbi sa komunizmom. Knjiga ima 248 stranica maloga oktava na finom papiru. Cijena 30 Din. Naručuje se na adresu: Jeronim Malinar, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21.

SVU IMOVINU »KRIVAJE« država je otkupila i otpočela eksploataciju u svoju korist preko državnog poduzeća »Šipad«

je se na njemu opazilo ni zbito. Po primjeru nazaretskoga Djeteta živio je tiho i skrovito u krilu kućnog ognjišta, spreman na svaki roditeljski mig.

Istom, kad je Nikola počeo prikrhvatu mladenačka ljeta; kad mu je svijet stao nudati svoje užitke na svilenim plahutama; kad je imao da klenke pred božanstvo puti, istom tada se pokazalo, kakva se snaga nakupila u tom njegovom mladenačkom srcu. Jednim potezom odlučne volje otrgne sa sebe sve, što su mu plemstvo i svijet nudali, te pode ludo za ludim, u očima svijeta, asiškim Franjom.

Medutim „što je ludo svijetu, veliki Taršanin, izabra Bog, da postidi mudre“. Postavši naš Nikica fra Nikola, redovnik, i usposobivši se godinama kušnje i redovničkim zavjetima za apostolski rad, na koji ga pozivaše providnost Božja, bi dodijeljen bibrirskom samostanu. Na to prvo polje svoga misijskog rada pošao je mladi franjevac velikodušno i po primjeru velikih apostolskih radnika zaorao je duboke brazde na polju duša sijući u njih sjeme evanđelja i pokazujući više primjerom negoli riječju, gdje su izvori Života, Puta i Istine.

Svi se, iako oskudni, spisi o fra Nikolinom životu slažu, da je bio re-

doznik rijetke pobožnosti, stvesti i duha požrtvovnosti. Nije stoga čudo, da su tragovi njegovoga djelovanja ostavili duboke crte u dušama Bribirana. Oni su prvi, koji ga zazivlju na pomoć i štiju kao sveca, kad je bezbožnički mač rasjekao njegova uda, koja su prošla svijetom, po primjeru Kristovom, čineći dobro.

U XIV. stoljeću bezbožno patarenstvo kao orkan, se širilo bosanskom zemljom. Franjevci odlučise da ga dotuku. Vrhovni franjevački starješina šalje 14 redovnika u tu svrhu. I Nikola je među njima, jer je glas o njegovom apostolskom žaru bio već prodro do starješine. Po naravi spreman, da se do skrajnosti žrtvuje za bližnjega, rado pohita na novo misijsko polje i tu se sastane sa fra Dunatom Španjolcem, koji je od tada njegov nerazdijelivi pratilac i drug u mučeništvu.

Savremeni izvještaj, pisan dva mjeseca nakon svečeve smrti, ovako karakteriše Nikolu: „Redovnik vrlo krepostna života, rijetke pobožnosti, primjerne poslušnosti, stroge pokore i iskušane duhovne savršenosti“. S takvim dakle odlikama našavši se naš bl. Nikola u moru patarenstva, a izgarajući od želje, da pomaže bližnjemu, morao je snažno djelovati na nevjernike. Sve svoje sposobnosti i sile posvetio je za-

Naši dopisi

Kukljica

25. GODISNJICA MISE PREČ. DON A MANDIĆA

3. XI. 1912., poslije mnogih i mnogih decenija, dočekalo je ubavo primorsko mjesto Turanj rijetku svečanost mlade (prve) sv. Mise svoga mještanina preč. don Ante Mandića.

Danas 3. XI. t. g. navršilo se ravnil 25 (dvadesetpet) godina revnog i uzornog njegovog svećeničkog rada u župama: Slivnica, Poličnik, te zadnjih deset godina u ovoj, njegovom srcu prirasloj, župi Kukljici. Ova dvadesetpetogodišnjica nije mogla da ostane nezapažena, te je okupila okupilarca četu od dvanaest braće svećenik uz njegovog odgojitelja i manuduktora pri prvoj sv. Misi preč. don Fr. Šoša, misnog oca — čestitog g. Simu Vukašina i predstavnik njegove župe.

U 10^{1/2} s. krenuo je svečar, praće od braće svećenika, misnog oca i ostalih u župnu crkvu, gdje je otpjevao uz asistenciju svećenstva sv. Misu i zajednički se zahvalio s „Tebe Boga hvalimo“ na primljenim milostima, proseći pomoć za buduću sveđobrižnički rad na slavu Božju, a dobro svoga dragog hrvatskog naroda.

Prilikom objeda izredalo se više sličnih nazdravica, sve sami izliv ljubavi i štovanja prema svom dragom do Anti, na kojima je on, očito ganut, sa zahvalnošću odgovorio završivši riječima: „Bog hvala!“

Zavapili smo od srca: Daj, Bože, našem dobrom hrvatskom narodu ovako do brij, uzornih i radišnih svećenika!

Jedan od prisutnih

Radošić

Novi oltar. Prošle godine smo počeli graditi novi oltar i eto sada je gotov. Nakon 25 godina pristoji se, da crkva zamijeni četiri stupa i par dasaka sa novim oltarom, koji je sada na diki i ponos sela crkve.

Proslava. Stoga ćemo 21. t. m. sv. čano proslaviti 25. godišnjicu crkve i blagosloviti novi oltar. U predvečerje čem svečano s procesijom i govorom prenije kip sv. Jurja na novi oltar. 21. t. m. j. je podne će se blagosloviti novi oltar služiti na njemu prva sveta Misa, uz prigodni govor. Poslije podne će biti blagoslov s Presvetim, a nato zborovanje pr crkvom o Katoličkoj Akciji. Bit će višegovornika. Dakle, svi Radošićanci, na proslavu toga dana u rodno selo, a dodate ostali, da vidite, što smo učinili!

Darovi. Tom prilikom treba istaći, da je g. bivši senator Petar Gjurlić poklonio Din 500, a Križić Jure p. Josip Din 100. Srdačna im hvala. Ugledali se drugi!

Molat

OPROSTAJ S NASIM ŽUPNIKOM

4. t. m. ostavio nas je naš dobar i zaboravni pastir i župnik vlač. don Roma Lukin i otputovao u Ražanac. Ispratili su ga mnogobrojni župljani te mjesni učitelji sa školskom djecom uz pjevanje i klicanje. Ostavio nam je nelzbrisive uspomene: velikim trudom i strpljivošću naučio je pjevati mladež u crkvi te da se pristojno vl-

lataloj braći tako, da je mogao opovratiti sa kasnijim velikim Donom kom: „Duše mi daj, ostalo uzmi!“ doista 12 godina njegovog apostolskog djelovanja u Bosni dozriješe i vanrednim plodovima obraćenja.

Medutim providnost Božja odredi, da Bosna bude samo prolazna tačba njegovoga djelovanja. Naš zemljak sveta imao je svoje dane dovršiti u sjeni na uzvišenijem žrtveniku — Kalvarije, na gradan palmom mučeništva.

Kad su glavne krstaške vojne svršile potpuniti neuspjehom te su palestinska svetišta ostala u još težem stanju, pokušao je franjevci da ih zapovjednu vojnom molitve, mučeništva, u trajnosti i kupnje. Medutim kad su nakon sto godina naprežanja napokon 1333. godine dobili svetišta, prigon ubijanja i zlostavljanja ne prestadoš pače se umnožiše. Od godine 1365.-1370. bio je krivnjom zapadnih država a srdžbom turskoga sultana opći pokolj franjevaca tako, da je u čitavo Palestini jedva koji ostao na životu. Trebala je stoga nova četa, da ih namjesti. U broju te nove legije našli se i naš fra Nikola.

2. Mučenik

Ostavljajući bl. Nikola Bosnu r doveo se novom poslanju, jer mu

Naš ponos

O blaženom Nikoli Taviliću i koristi Njegova štovanja

(Stolni kaptol u Šibeniku god. 1880. svojem biskupu Anti Josipu Fošku.)

Presvijetli i Prečasni Pragospodine!

Preodani Vam ovaj stolni kaptol, pozvan od Vašega Presvijetloga i Prečasnoga Gospodstva da izrazi svoje mišljenje o pitanju da li bi bilo uputo podastrijeti Njegovoj Svetosti (Ocu Papi) molbu za uspostavu štovanja Blaženog Mučenika Nikole Tavileja (pravilno: Tavilić. Op. u samom izvorniku pisma) iz Šibenika, uzeo je kao po dužnosti u ozbiljan pretres odnosne isprave što ste mu ih Vi blagoizvolili dati na uvid; te je pronašao shodnim da glede njih iznese sljedeće misli:

1. Pripovijest o mučeništvu našega Blaženika sa opisom glavnih okolnosti, kako je to izneseno u izvještaju pisanu god. 1391 od nekog bogoboječeg suvremenika, koji je u času mučenja stanovao u Jeruzalemu, a kojeg *Izvještaja* se jedan prijepis čuva u ovdješnjem samostanu Male Braće Konventualaca, tu, velimo opet, pripovijest donose knjiga *Franjevački Ljetopis* velečasnog Oca Fra Marka Lizbonca, knjiga *Uspomena Waaddingovih*, djelo o. Antuna Melissani Makranina, gdje se ovaj priziva na Marka Lizbonca, Tomu Bozija i na Tossinjanca (o. Petra Ridolfi). Pa i knjiga *Sveti Ilirik* (Hrvatska sa susjednim zemljama) od Oca Farlatija, i *Serafski Životopisi* od Oca Sigizmunda Mlečanina nju donose.

Sva svjedočanstva navedenih pisaca uglavnom se slažu iako su pisali u različita vremena i na raznim mjestima. Inače sporedna razilaženja o okolnostima mučenja među njima svjedoče, da pišući imadahu pred očima više vrela koja su se razlikovala od *Izvještaja* što smo ga gore naveli; a da ipak svi složno potvrđuju vjerodostojnost onog *Izvještaja*, u koji se stoga smijemo pouzdavati zatvorenih očiju.

2. Kad to ne bi bilo istina, i da se naš Blaženi Nikola već od doba njegova mučenja ne bi bio štovao kao pravi Mučenik katoličke vjere, onaj *Izvještaj* ne bi bio ušao u rukom pisan *Priručnik* ili *Brevijar za svaki dan u godini*, koji se čuva u knjižnici ovdješnjeg samostana (sv. Franje). Prastar je to rukopis, vrlo blizu vremenu mučenja (bl. Nikole). Svakako stariji je od najstarijih tiskanih brevijara (sveteničkih službenih molitvenika).

Naš povjesnik Dominik Zavorović, pisac *Sibenskog Ljetopisa* god. 1597, iznoseći u tom svojem djelu mučeništvo našega Blaženika, ne poziva se na izvještaj spisana na ovoj koži i prepisan kasnije od Oca Perića, pa je prema tome bio Zavoroviću nepoznat; nego se poziva na ono što je bilo upisano u Brevijaru, a od čega imamo danas samo manji dio, onaj

što počinje riječima: „*Poslije tri dana*“. Zavorović erpeći vijesti iz tog Brevijara ne piše samo o načinu kako je bl. Nikola bio pogubljen, kako to stoji u onom preostalom dijelu „*Poslije tri dana*“; već navodi i kako je Blaženi propovijedao protiv Muhamedova zakona. To nam je dokazom da je *Izvještaj* (o mučeništvu bl. Nikole) bio negda čitav u onom Brevijaru, i da mu je tek kasnije nevjesta neka ruka otrgnula prednji — veći dio.

3. Oci ovdješnjeg samostana sv. Franje nisu se zadovoljili time da uvrste u Brevijar *Izvještaj* o životu i muči Blaženog Nikole; nego su ga i čitali pod vršenjem Službe Božje sve dok nisu ušli u uporabu tiskani Brevijari, a time i naredba (sv. Stolice) neka se svuda na isti način obavlja Služba Božja. Da su tako činili potvrđuju i samo ime prastarog onog *Priručnika* i činjenica da se ime Nikole Tavilića nalazi u knjizi franjevačkog reda *O Mučenicima* (Martirologij) sa nazivom „*Blaženi*“ i kratkim opisom njegova mučenja posve sličnim opisu u onom *Izvještaju*. Dakle i time je uklonjena dvojba o povijesnoj istini njegova mučeništva i o njegovu nazivanju Blaženim.

4. Da je On bio zaista štovan kao Blaženi, i to kao Mučenik, te da mu se je na dan 14 studenoga priredivalo svetkovanje, očevito proizlazi i iz završnih riječi već više puta ovdje navedenog *Izvještaja*; iz onoga što baš o tome kaže domaći naš povjesnik Zavorović; pa i franjevačka knjiga *O Mučenicima*; zadnji stavak iz Tossinjančeva djela, naveden od Oca Melissanija; i djelo *Sveti Ilirik* od Oca Danijela Farlatija.

5. U prilog istini da je naš Mučenik bio trajno štovan kao Blaženi, pridolaze i *dvije starinske Slike* njegove, koje se nalaze u ovdješnjem samostanu sv. Franje: jedna u sakristiji (sada, 1937 g., u samostanskom blagovolištu), druga na crkvenom stropu, gdje nema drugih osim svetačkih slika. Na obima je bl. Nikola sa svetačkom krunom oko glave i sa nazivom „*Blaženi*“ do imena. I njegove *cipele*, uvijek (u crkvi sv. Franje) gledane kao svete moći, nam govore, da je On bio trajno štovan kao Blaženi.

Na temelju gornjih svojih zapažanja ovaj odani Vam stolni kaptol u pitanju štovanja iskazivana bl. Nikoli Tavileju (ispravno *Taviliću*) kao mučeniku kat. vjere od časa njegove slavne mučeničke smrti pridružuje se jednoglasno mnijenju Vašega Presvijetloga i Prečasnoga Gospodstva. Pače prilaze svoju želju da bi Vi blagoizvolili isprobiti od Njegove Svetosti (O. Pape) priznanje i potvrdu tog štovanja od vajkada, kao i uspostavljenje

svetkovine u jedan od dana kad je bl. Nikola bio mučen. . . . , te slobodno vršenje Službe Božje s Misom po općem bogoslužju za Mučenika, sa našim Blaženiku vlastitim čitanjima na noćnici drugoj i molitvom, što bi se svojevremeno imalo predati svetom zboru za obrede na odobrenje.

Ovaj kaptol je za zaprosenje te milosti ne samo radi svoje osobite ljubavi prema našem Blaženiku, nego i zbog nade da *uspostavljenje javnog štovanja s različitim sjajem javno bi vrlo dobro došlo naročito ovoga grada za ovih prenesretnih časova tolikog napaćanja na vjeru i Crkvu; naročito bi u ovom Svecu Sugradaninu stekao živ primjer i jak poticaj kako da se drži čvrsto i bude postojan u katoličkoj vjeri usprkos tome što živi među rastavljenim grkačima; te bi u Blaženikovu zagovoru kod Boga imao jaki oslon u svakoj potrebi duhovnoj i vremenitoj.*

Odani Vam kaptol smatra se počasnim što mu se podalo priliku da Vašem Presvijetlomu i Prečasnomu Gospodstvu izreče svoje mnijenje koje ste od njega bili zaželeli na kaptolskoj sjednici od Vas vodenoj dte 11 prošloga siječnja. Vršiti ujedno svoju dužnost povraćajući Vam u gornju svrhu ustupljene mu isprave, i iskazujući Vam osjećaje svoje duboke sinovske privrženosti, vjernosti i poštovanja.

Ante Karminati, prepozit, — *Josip Mrkica*, dekan, — *Lujo Maričić*, kanonik, — *Josip Bioni*, kan., — *Ante Martinović*, kan., — *Ivan Vičević*, kan.

U Šibeniku, iz kaptolske zbornice, dne 6 veljače 1880 potvrđuje i izdaje *Ante Karminati*, prepozit-protonotar...

(Preveo Bernar Dinko)

DVA NASA NOVA PAROBRODA Jadranske Plovidbe „*Sumadija*“ i „*Sarajevo*“ porinuti su u more 6. t. mj., u prisutnosti ministara dra Spaha, dra Vrbanića i dra Novakovića te većega broja uglednih ličnosti iz našega pomorskog i privrednog života, na splitskom brodogradilištu, gdje su bili i sagrađeni. Za naše krajeve to je značajan dan, jer su to prvi parobrodi, koji su konstruirani od domaćih inžinira i sagrađeni od domaćih radnika.

PEKO

Veliki izbor jesenskih cipela za dame, gospodu i djecu.

ŠIBENIK

Kralja Tomislava

eka predslutnja nagovještala, da će Kristovoj domovini naći ono, što u sni nije mogao postići, t. j. željno mučeništvo. Znao je on, da nema Palestini tamnice, koju već ne posvećuju franjevci; da nema sela ni zaka, koji nije nakvasila njihova krv; nema ni za dlan ljudskoga tijela, kojemu tamošnji franjevci ne iskusi posebno mučeništvo. Divno je uprav jeti, kad se sve to zna, s kakvim je željom, lakoćom i jakošću duha ostao svojoj dotadašnjoj misiji i poslušću savršenoga redovnika poletio u Jeruzalem, gdje je bio stalan, da ga za bičevanje, zatočenje i mučenje, jer je bila sudbina onih ispred njega, i iza njega.

Boravak našega Blaženika u Jeruzalemu bio je kratak, kako nam svjedoče svi pisci. Bi dodiljen samostanu sv. Sion, koji u sebi krije toliko njih uspomena. Tu je Isus blagovao ljudnju večeru, ustanovio sv. Pristup, prikazao se apostolima po uskrsću, tu je Duh Sveti sšao na Apokalipsu. To je mjesto, napokon, dozivalo pamet bl. Nikoli svjež uspomena načke smrti dvanaestorice njegove braće redovnika, koji su prije njegova dolaska bili okrutno umoreni. Pun svećanstva započeo je nov život vježdajući se u djelima milosrđa i prio-

nuvši svom dušom učenju arapskog jezika.

Videći naš bl. Nikola i njegov nerazdruživi drug fra Dunat veliku zasljepljenost, u kojoj se nalaze bijedni muslimani, u svetačkom žaru odlučio se još dvojicom redovnika stupiti pred sakupljene muhamedance te pokazavši im put Istine izvesti ih iz tame.

I doista 11. studenoga 1391. godine, kad su muslimani u ogromnoj Osmarovojoj džamiji, negdašnjem židovskom hramu, obavljali vjerske svečanosti, na koje se, po tvrđenju kroniste P. Kalahore, skupilo oko 20 tisuća muslimana s pašom i kadijama, udoše bl. Nikola i drugovi unutra, puni milosti Duha Svetoga i hrabreći se međusobno, željom za mučeništvom. Podastriješe pred pašu i kadije pergamente, na kojima bi ispisana obrana vjere u arapskom i talijanskom jeziku, te stadoše velikom snagom dokazati muslimansku vjeru i usudiše se ustvrditi, da je Muhamed bio ubojica, bludnik, veoma neumjeren i sjetilan čovjek. Kad su čuli takvu pogrdu na svoja proroka, sakupljeni muhamedanci jednodušno nahiruše na bl. Nikolu i ostala tri franjevca te ih isprebijaše i ostaviše jedva žive. Bačivši ih zatim u tamnicu za tri ih dana, kako tvrdi P. Kalahora, ostaviše bez hrane, ali ih Gospod

okrijepi svojom milošću na veću zabunu neprijateljima.

Sto se treći dan zbilo, puštamo da nam govore mnogobrojni očevici na čelu sa gvardijanom brda Siona, koji su dva mjeseca nakon čina ovako izvijestili Spanjolce, nastanjene u Damasku: „*Nadamo se da ste već doznali, da su 4 naša brata, redovnici iskrene pobožnosti i primjerenoga svetačkog života, prožeti željom da spase duše, podnijeli mučeništvo. Treći ih dan dovukoše na mjesto, određeno za mučenje prorokohulnika. Kadija i veliki broj muslimana već su bili sakupljeni. Zapališe ogromnu vatru. Kad je oganj bio već dovoljno razaren zapitaše ih ponovno, kane li opozvati sve ono, što su rekli i postati muhamedanci, ili umrijeti. — Opozvati nikada! — odgovoriše oni. Naprotiv mi vas pozivljemo ponovno, da se obratite i krstite. Inače ćete biti sinovi propasti, određeni, da izgarate u vječnom ognju. Vi nas pozivljete da postanemo muslimani, pod prijetnjom smrti. Znajte dakle, da niti mučeništvo niti smrt ne mogu ništa, kad su nametnuti radi Krista i Njegove vjere. — Na ovu izjavu nahiruše muslimani na mučenike, cijeneći se srećnijim onaj, koji im je uspio dati više udaraca, tako da su ih ostavili tek, kada već nijesu imali ljudskog*

izgleda. Raskomadane baciše odmah u oganj i ono mnoštvo, izmjenjujući se bez prestanka, nanašalo je drvlje, koje je plamsalo cijeli dan. Kad se smrčklo i vatra ugasila, razvjetriše barbari pepeo, a komade kostiju sakriše, u strahu, da ih ne nadu kršćani.“

Zatim slijedi oko 20 potpisa na tom pismu raznih poklonika, crkvenih dostojanstvenika i redovnika, koji su bili očevici toga mučeništva.

Kod Kalahore, koji je dva stoljeća i po kasnije napisao svoje ljetopise, nalazimo o smrtnim ostacima mučenika ovo: „*Razgnjevljeni muslimani rasjekoše ih na komade. . . i pobacaše u oganj, ali ovaj Božjom odredbom ne sagori sveta tjelesa već ih ostavi netaknuta, iako su muslimani čitav dan sve više ložili lomaču. Zastidjeni dakle i poraženi, ne znajući, kako da zasite bijes, potajno zakopaše svete ostatke tako, da do danas kršćani nisu uspjeli da pronađu to mjesto.“*

Eto tako je naš bl. Nikola Tavilić ušao u nebesku slavu, jer je prezreo život radi Boga i jer je mogao svojim krvnicima reći kao treći sin junačke Makabejke: „*Iz neba dobih to tijelo, ali ga radi zakona Božjega spremno žrtvujem, jer se nadam, da će mi ga On ponovno dati!*“

Fra Denys Juričev

Po svijetu

SANGAJ JE PAO! Poslije tromjesečne borbe 9. t. mj. Japanci su zauzeli čitav Sangaj. Povlačenje Kineza dovršeno je i sve četvrti Sangaja, izvan međunarodne koncesije, zauzele su od japanskih četa. Time je slomljen otpor Kineza kod Sangaja. Južno predgrađe Sangaja Nan-Tao bilo je u moru plamena. Na njegovim ulicama dogadali su se prizori užasa. Sada je stvorena nova japanska fronta zapadno od Sangaja te je Kinezima presječena veza s Nankingom. — Japanci su potpuno zauzeli i Taj-Juan, glavni grad sjeverne kineske pokrajine Sansi, koji je u doslovnom smislu riječi brisan s lica zemlje, tako da nije ostao ni kamen na kamenu, jer su Kinezi branili svaki pedalj zemlje. Japanci su nato nastavili svoje napredovanje u sjevernoj Kini.

NACIONALISTIČKE ČETE generala Franka u Španjolskoj spremaju se za od-predovale su i zauzele niz položaja velike lučnu borbu. Na aragonskoj fronti na-strateške važnosti. — Nacionalistička vlada objavila je saopćenje, u kome upozorava sve brodove, da će počevši od 10. t. mj. bi-ti minirana cijela zona područnih voda od rta de la Nao do rta Tortosa. Rta de la Nao nalazi se otprilike 100 kilometara južno od Valencije, a rta Tortosa 190 kilometara sjeverno od Valencije i 150 kilometara južno od Barcelone. Prema tome se minirana zona proteže od prilike 300 kilometara duž crvene obale.

SILNO OPADANJE PORODA U AU-STRIMI. Austrijski ministar prosvjete iznio je tokom jedne konferencije porazne podatke o smanjenju poroda u Austriji i o utjecaju te činjenice na škole. Tako je broj učenika u pučkim i građanskim školama u Beču pao od 137 hiljada u školskoj godini 1930—1931. na 114 hiljada ove godine.

„STAKLENE“ TKANINE U ITALIJI. U tekstilnim tvornicama u Milanu izrađeno je prvo platno od materijala, od koga se izrađuje staklo. Ovakvo izrađena platna sjaje se, gušća su i čvršća od običnoga platna.

ZABRANA BLUMOVE KNJIGE U IR-SKOJI. Slobodna država Irska zabranila je knjigu Židova Leona Bluma, bivšega pred-sjednika francuske vlade, o braku, jer da je nemoralna.

NOVI TROJNI PAKT potpisan je 6. t. mj. između Njemačke, Italije i Japana. Formalno je uperen protiv Treće Internacio-nale, ali londonski „Times“ tvrdi, da ima vojničku pozadinu.

POLJSKO-NJEMACKI SPORAZUM o narodnim manjinama potpisan je 5. t. mj. dapače se položaj pogoršao povodom re-presivnih mjera, koje su engleske vlasti po-duzele radi ubistva dvojice engleskih vojni-ka. Arapi traže ujedinjenje svih arapskih ze-malja.

IZMEĐU FRANCUSKE I NACIONA-LISTIČKE ŠPANJOLSKE poslije dugoga vremena uspostavljen je željeznički promet. Već voze i ekspresni vlakovi, koji podr-žavaju vezu s Portugalom.

I ŠVICARSKA JE PRISTUPILA UBR-ZANOM NAORUŽANJU. U vojnom pred-računu za slijedeću godinu proračun za vojsku bit će povećan sa oko 250 milijuna dinara.

NA OPĆINSKIM IZBORIMA U EN-GLESKOJI 1. t. mj., prema dosadašnjim rezultatima, najbolje je prošla konservativ-na stranka na štetu radničke i liberalne stranke. U samom Londonu pobijedila je radnička stranka, a u okolici Londona kon-servativci. Poraz radničke stranke u Liver-poolu (od 31 na 6 mandata) mnoge je iznenadio.

Razne vijesti

CIN LJUBAVI ZA NASE DRAGE PO-KOJNIKE jest, kad ih dademo upisati u „Misni savez za Afriku“. Time im namjenjujemo obilne i dragocjene plodo-ve sv. Mise, jer za sve dionike „Misnoga saveza“ bude godišnje očitano 300 sv. Mi-sa. Te blagodati uživaju članovi za života i poslije smrti. Jednom zauvijek treba da daruju maleni prinos od 5 Din. (Može-mo upisati žive i mrtve članove). Prinosi se primaju u korist afričkih misija. Popis članova i upisninu molimo slati na adresu: Družba sv. Petra Klavera, Za-greb, Draškovićeva 12.

SABIRNI ARCI. Umoljavaju se svi župni uredi i križarska društva, da povra-te sabirne arke, koje su primili prigodom proslave križarskoga dana. Tom zgodom ponovno molimo sve prijatelje križarske or-ganizacije, da prigodom križarskoga dana pošalju svoj doprinos na Veliko Križarsko Bratstvo.

U čast bl. Nikole Tavelića

Oltari se grade

Nakon osvarenja hrvatskog oltara bl. Nikole Tavelića, Siebčanina, u Jerusale-mu te nakon lijepe jerusalemske njegove proslave, koja je odjeknula po cijelom hr-vatskom narodu, veoma se stalo širiti što-vanje toga velikog hrvatskog ugodnika Bo-žjega. Odbor za Svetu Zemlju razvio je propagandu, da se bl. Nikoli u čast svu-dna podižu oltari i postavljaju njegove sli-ke i kipovi po crkvama. I hvala Bogu, us-pjeh je već u prvom početku lijep.

U Zagrebu se izrađuje kopija je-rusalenskog oltara, koji će biti postavljen u novoj župnoj crkvi bl. Marka Križevčanina, kojoj se temelj posvećuje 31. listopada. — Posebni se oltari već grade u franjevač-koj crkvi u Splitu na Dobrome, u fran-jevačkoj crkvi u Požezi, a u novoj cr-

kvi u Cerovcu kod Požege postavlja se glavni oltar u čast bl. Nikole. To će biti prva crkva bl. Nikole Tavelića. Još se pripravlja oltari bl. Nikole u župnoj crk-vi u Moroviću u Srijemu, u franje-vačkoj crkvi u Osijeku i u franjevačkoj crkvi u Crkvenici. Kipovi se bl. Ni-kole postavljaju u župnim crkvama u Čun-tiću, Cerniku kod Nove Gradiške i Sis-ku, a slike bl. Nikole u konventual-skoj crkvi u Splitu, u župnoj crkvi u Brestovskom u Bosni, u Preseki kod Bjelovara, u Lovrečini, u Jakši-ću kod Požege, u Peći i u Kotoribi. Još i drugdje se slično sprema.

Bl. Nikola Tavelić postaje tako najpo-pularniji hrvatski blaženik!

Za naše sramežljive siromahe

Pomozimo „Konferenciju sv. Vinka Paulskoga“!

Godine 1888., dakle prije 49 godina, osnovana je u našem gradu ustanova pod imenom „Konferencija sv. Vinka Paulskoga“. Članovi ove ustanove su najotmeniji građani i svećenici našega grada. Svrha je ovoj ustanovi pomagati t. zv. sramež-ljivih siromaha, koji bilo s kojega razloga ne prose. To su oni siromasi, na koje se može primjeniti ona evanđelska riječ, da „raditi ne mogu, a prositi se stide“.

Ovakvi siromasi su dvostruko siromašni. Ovakvi siromasi su najbjeđniji siromasi. A ovakvih siromaha pun je naš grad. A baš bijedi ovih najbjeđnijih siromaha želi da doskoči „Konferencija sv. V. P.“

Po zaključku „Konferencije sv. Vinka“ i odobrenjem preuzv. biskupa unaprijed svake godine blagdan bl. Nikole Tavelića bi-će Dan sabiranja milodara i doprinosa za „Konferenciju sv. Vinka“.

Život Šibenika

SVEČANA PROSLAVA BLAGDANA BL. NIKOLE TAVELIĆA. U nedjelju 14. t. mj. u cijeloj našoj državi po prvi put slaviće se blagdan Šibenčanina bl. Nikole Tavelića, jeruzolimskog mučenika. Na naj-svečaniji način proslaviće grad Šibenik taj blagdan, jer je bl. Nikola sugrađanin i sin grada Šibenika, dika i ponos njegov. Glav-na proslava održaće se u katedrali, gdje se nalazi oltar i kip blaženika. Uoči blagdana slaviće za pola sata sva zvana po svim gradskim crkvama kao navještaj svečanosti i slave sutrašnjega dana. Na blagdan biće u katedrali ujutro u 5¹/₂ s. lekcije. U 6 s. pjevana župska sv. Misa. Zatim tihe sv. Mise u 7, 7¹/₂, 8, 8¹/₂, 9 i 9.30 s. (školska sv. Misa). U 11 s. biće pontifi-kalna sv. Misa preuzv. biskupa. Na ko-ru Taškovicu misu izvodiće „Kolo“ uz prat-nju orhestra. Popodne u 6 s. biće u kate-drali propovijed o blaženiku. Propovijeda presvij. Mons. Pian. Iza propovijedi sli-jediće pontifikalni blagoslov i ljubljenje sv. Moći. — *Šibenčani, ispunite svoju kršćansku i građansku dužnost, pa se odazovite i pro-slavite dan i blagdan najslavnijega i najve-ćega svog sugrađanina bl. Nikole Tavelića!*

U ČAST BL. NIKOLE TAVELIĆA u franjevačkoj konventualskoj crkvi sv. Fran-e od 11.—13. t. mj. bila je svečana tro-dnevica, koja je svake večeri počimala u 5¹/₂ s., s govorom o bl. Nikoli Taveliću i svetotajstvenim blagoslovom. Na sam Bla-ženikov dan 14. t. mj. u 5 sati ujutro bit će njegove pjevane lekcije, zatim prva svečana sv. Misa. Druga svečana sv. Misa bit će u 10¹/₂ s. Popodne u 4 sata bit će propovijed o bl. Nikoli i nato blagoslov sa Sveto-tajstvom te cjelivanje Blaženikovih relikvija.

MISU S ORHESTROM izvodiće na blagdan bl. Nikole Tavelića m. f. d. „Kolo“. Ovu je misu s velikim uspjehom izvleo „Ko-lo“ na blagdan sv. Jakova. Kao prošli put, tako i ovoga puta izvodiće se Misa uz prat-nju orhestra kraljevske mornarice na ponti-fikalnoj sv. Misi preuzv. biskupa. Sv. Mi-sa počinje u 11 s. Orhestrom i zborom di-rigira katedralni kapelnik vlč. don J. Spa-nić.

I uistinu nema ljepšega i kršćanskij-e ga načina, kako da ljepše proslavimo svijetli god i blagdan našega blaženika nego da na njegov blagdan pomognemo one, koje je on za života najviše volio: *siromahe Krš-tove!*

Jest, „S blagdanom građanina bl. Nikole Tavelića može se shodno spojiti Dan „Kon-ferencije sv. Vinka Paulskoga“. Jer dok s jedne strane slavimo jednoga svog sugra-danina, sina Šibenika, Mučenika za sv. ka-toličku vjeru, s druge strane podupiremo opet jednu građansku ustanovu.“ (Tako pre-uzv. biskup u svom Pismu na vjernike od 5. t. mj.)

Stoga odazovimo se pozivu i glasu našega pastira, pa neka se ne nade niti jedan Šibenčanin, koji se neće na blagdan Šibenčanina bl. Nikole Tavelića sjetiti i po-moći plemenitu svrhu „Konferencije sv. Vin-ka Paulskoga“!

PEDESETGODISNJICA PRESTAN-KA „OSPICA“. Ove godine 11. t. mj. na blagdan sv. Martina navršilo se pedeset go-dina, da je prestala harati u gradu Šibe-niku strašna zarazna bolest, poznata u na-šem narodu pod imenom „ošpiće“. Stari lju-di i stari zapisci pričaju, da je do hiljadu ovaš umorila ta nemila bolest. S osvitkom novoga dana nova oboljenja pojavljivala su se po gradu. No od blagdana sv. Martina g. 1887. nije se pojavio nijedan novi slu-čaj oboljenja. Pobožno nadzanstvo pripri-salo je to zagovoru sv. Martina. Od toga dana porasla je ljubav, zahvalnost i što-vanje u našem gradu prema sv. Martinu. Tako da na svečev blagdan na hiljade po-božnih zahvalnika okupilo bi se oko svečeva oltara u staroj i pretijesnoj crkvi. Kroz dugi niz godina sam biskup služio bi sve-ćanu pontifikalnu sv. Misu u svečevoj ka-peli, a gradska glazba uz nošenje barjaka sa svojim sviranjem uvećavala bi proslavu.

GLAVNA GODISNJA SKUPSTINA KRIŽARSKOG OKRUŽJA održana je 31. pr. mj. za vrijeme Križarskog tečaja. Iz iz-vještaja odbornika opazio se znatan na-predak kod starih bratstava. Isto tako pred-videno je osnivanje novih društava. Ovom prilikom izabran je jednoglasno ovaj od-bor: Predsjednik: prof. Stjepan Kuraja; pot-predsjednik: Zdravko Belamarić; tajnik: Kreše Kulić; blagajnik: Ivan Skroza; vođa Malih Križara: Zvonko Malić; tehnički re-ferent: Ante Zaninović. Revizori: g. M. Mašina iz Preka i g. Corić iz Vodca. Du-hovnikom ostaje i dalje vlč. dr. Kreše Zorić. Iza kako je napravljen opširan nacrt rada, skupština je bila zaključena pjevanjem kri-žarske himne i „Lijepa naša“.

SVIM ČLANICAMA „ŽIVOGA SVI-JETLA“ javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 15.—21. XI.): za one vjerne duše u čistilištu, kojih nema nitko da se sjeti, da im se Bog što prije smiluje i riješi ih muka — *Don Ante Radić.*

U FOND NASEGA LISTA darovao je don Ante Radić Din 10, da počasti uspo-menu pk. Joška Krajšek. — Uprava harno zahvaljuje.

† JOSKO KRAJSEK. U prošlu nedj-lju 7. t. mj. preminuo je u našem grad-g. Joško Krajšek, trgovac, u 36 g. život Otrag kratkoga vremena pokojnik sa svojom rodbinom doselio se u naš grad. No kro-to kratko vrijeme pokojnik je svojom dobro-tom i prijaznošću stekao lijepi broj zn-naca i prijatelja, koji žale nad njegovim prerano otvorenim grobom. Primao je na-list i često oglašivao svoju radnju u nj-mu. U utorak bio mu je priređen dirlj-i lijep sprovod uz nošenje brojnih vij-naca i sudjelovanje hrvatske glazbe. D-brom pokojniku vječni pokoj od Gospodin-a ožalošćenim sestrama i braći iskreno sa-češće!

SV. IVAN TROGIRANIN slavi se u n-djelju 14. t. mj. u područnoj crkvi sv. Ivana. Ujutro u 6 s. biće lekcije, a z-tim pjevana sv. Misa. Popodne u 5 biće blagoslov sa Presvetim.

MILOSTINJA ZA „KONFERENCIJU SV. VINKA“. Po naredbi preuzv. biskup-a u nedjelju 14. t. mj. sakupljaće se mil-stinja u našim crkvama preko svih sv. Mi-za Konferenciju sv. Vinka Paulskoga. Is-tako sakupljaće se milodari toga dana u-svrhu i pred vratima naših crkava.

VJENCANJE. U prošlu srijedu 10. mj. u crkvi sv. Nikole vjenčala se naša s-gradanka gđica Ksenija Weissenberg-e sa pomorskim kapetanom g. Stanimiro-Raverta. Sretnim mladencima iskre-čestitke.

Križarske vijesti

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO o-novano je u Titelu (okružje Subotica).

ODRŽANE PRIREDBE. Na blagd-Krista Kralja održane su priredbe u S-nju, gdje je govorio dr. Protulipac; u Đ-kovu, gdje je govorio dr. Ciacak; u Sir-ču, gdje je govorio I. Tubaković; u Mo-vama i Virju, gdje je govorio F. Grgić u Ogulinu, gdje je govorio br. Stima u Oštrcu, gdje je govorio br. Hala u Samoboru, gdje je govorio br. Dr-žak; u Kustošiji u Zagrebu, gdje govorio br. Stj. Ramljak. — U nedjel-ju 7. XI. održana je proslava Križarskog dana u Karlovcu, gdje je kao izaslan-ik VKB bio dr. Ciacak.

POSJET NA GROB PK. DRA ME-ZA. U ponedjeljak 1. XI. posjetili su z-grebački Križari korporativno grob pk. d-Merza i biskupa Mahnića. Na oba gro-ba glazba svirala tužaljke. Na grobu p-biskupa Mahnića su oo. Trečoreci, a grobu dra Merza prof. dr. Marko Klarić bavio je vjerski obred.

KRAJEVNI ODBOR BJELOVARSKI održao je svoju skupštinu u Kalinovu 24. X.

POSJETI I PREDAVANJA. U nedjel-ju 31. X. posjetili su i održali predavanja iz-slanci VKB u Vrbovskom (br. Stima) u Sušaku (dr. Protulipac), u Senju (dr. Protulipac), u Kutini (I. Tubaković) u Rijeci (br. Grgić). — U nedjelju 11. XI. posjetili su izaslanici VKB Križare Karlovcu (N. Kirigin), u Zlataru (Grgić), u Samoboru (dr. Protulipac) u Kraljevom Vrh (br. Haman) u Sesvetama.

ODRŽANI TEČAJEVI. Održan je tr-dnevni tehnički tečaj 31. X. te 1. i 2. XI. u Novoj Gradiški za društva noga kraja, a vodili su ga funkcionari Kri-žarnog odbora Nova Gradiška te iz Zagre-br. Kirigin. — Održan je tehnički tečaj Šibeniku za područje okružja Šiben-ik a vodili su ga funkcionari Okružnog odb-ora i akademičari iz Šibenika. Tečaj je d-žan 31. X. te 1. i 2. XI. — Dana 7. X održan je jednodnevni tečaj za odborni-križarskih društava sisačkog Krajevnog o-bora u Sisaku.

TEHNIČKI TEČAJ I DUHOVN-VJEZBE U ZAGREBU. U Zagrebu će bi-ti novi tečaj sa duhovnim vježbama. P-čet će 1. XII. uveče i traje zaključno d-8. XII. Taksa je 100 dinara, a zatraž-je željeznički popust. Molimo društva, e-već sada misle na taj tečaj, na koji trel-da dođu najbolji križarski radnici iz mj-sta, iz kojih nisu bila na tečaju, koji-svršio svršetkom ovoga mjeseca.

NAJMODERNIJU BUSILICU ZA I-TRAŽIVANJE PODZEMNIH VODA i so-dažu zemljišta nabavilo je u Stocholm-tehničko odjeljenje banske uprave u Split-u. Već je dopremljena u Split i doskora će-početi radovima. Prvi radovi poduzet-se na Pelješcu, pak u Starigradu (na Hv-ru). Sada se vjeruje, da će se pomoću o-bušilice naći jaki izvori i time moć p-ječina mjesta našega Primorja opskrbl-vati vodom.

Svoj k svome!

Odlikovana Tvornica Voštanih Svijeća
VLADIMIRA KULIĆA — NASLJEDNICI
ŠIBENIK

Svoj k svome!